

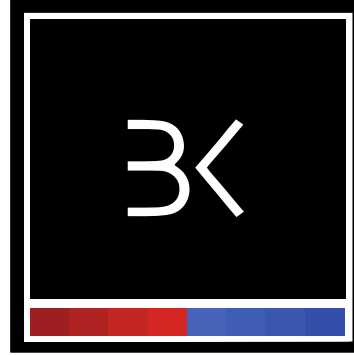
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

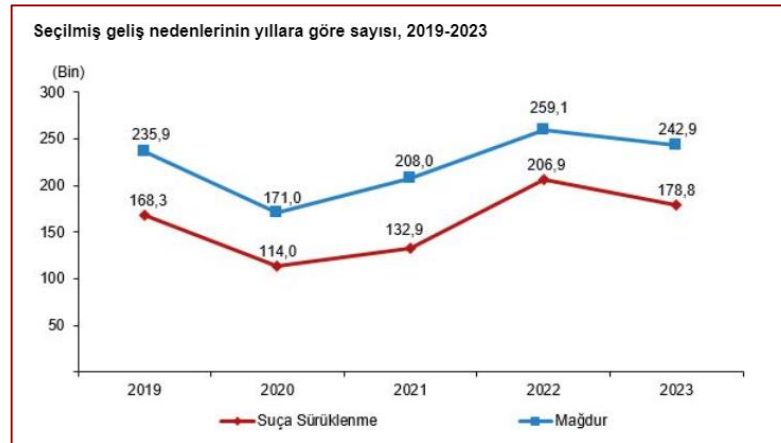
15 Kasım / 2024

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtma ya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Çocuklarımızın güvenliği tehlikede mi?

- ❑ Efes Selçuk'ta elektrikli soba devrilmesi sonucu çıkan yangında yaşamını yitiren 5 kardeşi toprağa verdik. Annesi hurdacılık yapan çocukların cezaevindeki babası ise özel izinle cenaze törenine katılmıştı.
- ❑ Sonradan bir haber kanalında okuduğumuza göre ailenin derin bir yoksulluk yaşadığına işaret eden komşuları, Melisa Sinem Akcan ve Hakan Akcan'ın 5 çocuğu ile yaşadığı evin elektrik ve suyunun daha önce belediye tarafından kesildiğini söylemişti. Ayrıca yine bu haberden ailenin sosyal yardım aldığını komşuların şu ifadesinden öğrendik: «Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın '110 bin TL yardım yaptık' açıklamasına ilişkin konuşan komşu, "110 bin TL bu zamana göre nedir ki? Neye yeter bu para? Beş çocuğun bez parasını anca çıkartır" diye konuştu.»
- ❑ Yoksulluk ve bakımsızlık nedeniyle yaşamını yitiren ilk çocuklar değildi ve biliyorduk ki geçimini sağlamak adına sosyal yardım alan ailelerin sayısı katbekat arttığı gibi bir o kadar da sokaklarda yaşamını sürdürmeye çalışan sahipsiz ve yoksul çocuk vardı...
- ❑ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı verilerine göre 2023 sonu itibarıyla, ailesinin yanında temel ihtiyaçları karşılanamayan çocukların sayısı 165 bine yaklaştı. Bu çocuklar, yoksulluk içinde ve ailelerinden alınma riskiyle karşıya...
- ❑ Güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında, 2022 yılına göre %10,7 oranında azalarak 537 bin 583 oldu. Bu yıl içinse henüz veri bulunmuyor:

Sokakta yaşıyan çocuklar...

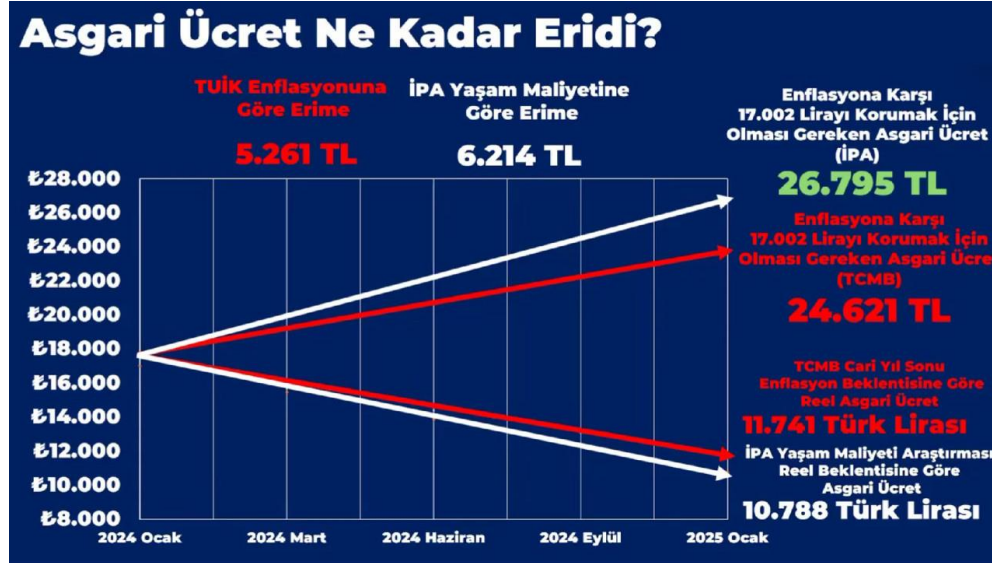
- ❑ Umut Çocukları Derneđi Başkanı Ferhat Şahin, sokakta yaşamak zorunda bırakılan bir çocuk olma tecrübesini bu sözlerle anlatıyor: “15 yıl sokakta yaşadım. Sokak ve suç iç içeydi; çünkü sokakta ve kimsesizseniz, suçtan başka yolunuz yoktur. Yemek yemek, soğuğu unutmak, madde bulmak için suç işlemek zorundasınızdır. Herkesin sıradan hayatta buzdolabının kapağını açarak ulaştığı şeyler demir parmaklıkları üstünüze kitleyebilir.”
- ❑ Türkiye'de son yıllarda derinleşen ekonomik sorunlar, çocukların hayatını olumsuz yönde etkilemeye devam ediyor. Özellikle Haziran 2024 itibarıyla 168.924 çocuğun öz ailesiyle birlikte bakımı mümkün olamazken, sokakta çalıştırılan, dilendirilen ve istismara maruz kalan çocukların sayısı da kaygı verici boyutlara ulaştı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütölen “Çocuklar Güvende” programı çerçevesinde tespit edilen sokakta çalışın çocuk sayısı 49.251'e yükseldi.
- ❑ BirGün'den Mustafa Bildircin'in haberine göre; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, çocuk işçiliği ile mücadele kapsamında Haziran 2017'den itibaren Türkiye genelinde 362 mobil ekip oluşturdu. “Çocuklar Güvende” ekipleri, 12 Haziran 2017'de başladıkları saha çalışmaları boyunca sokakta çalıştırılan on binlerce çocuğu belirledi. 2017-2024 yılları arasında gerçekleştirilen taramalarla, sokakta çalıştırıldığı ve istismara maruz kalma riski taşıdığı tespit edilen çocukların sayısının ciddi şekilde artış gösterdiği kaydedildi.
- ❑ Türkiye'de çocukların sokakta çalıştırılmasının altında yatan temel nedenlerden biri olarak derin yoksulluk gösteriliyor. Yoksulluk, aileleri çocuklarını sokakta çalıştırmaya ya da dilendirmeye iten ana faktörlerden biri olarak öne çıkıyor. Bu durum, çocukları eğitim, sağlık ve sosyal güvenceden mahrum bırakıyor ve onları istismara açık hale getiriyor.

Sosyal yardım alan ailelerin sayısı giderek artıyor...

- ❑ TÜİK'in Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri 2023 verilerinde, maddi ve sosyal yoksunluk oranları düşüş gösterirken, sürekli yoksulluk oranında ise iyileşmenin sınırlı kaldığı görülüyor.
- ❑ Maddi ve sosyal yoksunluk, hanelerdeki otomobil sahipliği, beklenmedik harcamaları yapabilme, bir haftalık tatil masrafını karşılama, kira, konut kredisi ya da iki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek yiyebilme, evin ısınma ihtiyacını karşılayabilme gibi veriler üzerinden incelenirken, bu oran 2022 yılında yüzde 16,6 olurken, 2023 yılında yüzde 14,4 olarak tahmin edilmişti.
- ❑ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı verilerine bakıldığında, sosyal yardımlardan faydalanan ailelerin sayısının arttığı görülüyor. Düzenli olarak sosyal yardım alan hane sayısı 2013 yılında 2 milyon 266 bin 500 olurken, 2023 yılında bu sayı yüzde 96 artışla neredeyse ikiye katlayarak 4 milyon 444 bin 73 haneye çıkmış durumda.
- ❑ Sosyal yardım alan aileler ve enflasyonla birlikte artan harcamalar da GSYİH içinde sosyal yardımların payını da artırıyor. Özellikle pandeminin ardından 2021 yılında tavan yapan yardım oranı 2023'te yeniden yükseliyor.
- ❑ Düzenli sosyal yardım alan hanelere yönelik harcamalardaki artış ise enflasyonu da ortaya koyuyor. 2013 yılında düzenli sosyal yardım harcaması 7,950 milyar TL olurken, 2023 yılında yüzde 1384 oranında artışla 156,981 milyar TL oluyor. Hane başına düşen harcama oranı ise bu verilerden yol çıkararak hanelerdeki artışla harcama artışını gerisinde kalarak yüzde 657 oranında artış gösteriyor.
- ❑ 2024 yılında ise düzenli yardım alan hane sayısında yılbaşına göre azalış görülürken, aktarılan tutar ise artmaya devam ediyor.
- ❑ TÜİK'in Dezavantajların Kuşaklararası Aktarımı 2023 yılı düzeltilmiş verilerine göre, 14 yaşındayken ailesinin gelir düzeyinin, bireylerin yetişkinliğindeki gelir düzeyini de etkilediği biliniyor.

Asgari ücret ne kadar eridi?

- ❑ İstanbul Planlama Ajansı (İPA) Başkanı Dr. Buğra Gökce, sosyal medya hesabından asgari ücretin alım gücündeki erimeye dikkat çekti.
- ❑ Gökce'nin paylaştığı verilere göre, yılbaşında 17.002 lira olan asgari ücretin alım gücü yıl sonunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na (TCMB) göre 11.741 liraya, İPA Yaşam Maliyeti verilerine göre ise 10.788 liraya düşecek. Yıl sonundaki erime TÜİK'e göre 5.261 lira, İPA'ya göre ise 6.214 lira olacak.
- ❑ Gökce, asgari ücretin Ocak 2024'teki alım gücünü koruyabilmesi için TCMB'ye göre 24.621, İPA'ya göre 26.795 lira olması gerektiği vurgulayıp " Yani asgari ücret bu düzeye ulaşsa bile alım gücü bakımından ancak 2024 Ocak seviyesine ulaşacak. Bu yüzden bu oranı aşan, gelecek senenin enflasyon erimesini de öngören bir artış gerekiyor." dedi.

Almanya Eurofighter satışı için ilk onayı verdi

- ❑ Türk Savunma Bakanlığı kaynakları, 14 Kasım'da yaptıkları bir açıklamayla, Almanya'nın geçici satış otoritesinin Türkiye'ye Eurofighter satışı konusunda çalışmalar yapmakla görevlendirdiğini duyurdu.
- ❑ Kaynaklar, bu onayın 40 savaş uçağının Türkiye'ye tedarik sürecini hızlandıracağı değerlendirildiğini yaptılar.
- ❑ Teknik çalışmaların tamamlanmasının ardından Türkiye ile Almanya, İngiltere, İspanya ve İtalya'da oluşan Eurofighter konsorsiyumu arasında anlaşmanın müzakere edilmesi öngörülüyor.
- ❑ Silah satışı konusunda zor ve kapsamlı kriterleri olan Almanya'nın Türkiye ile "güvenlik ve stratejik ortaklık" üzerine yeni bir ilişki zemini oluşturmak istediği, beklenen erken seçimler sonrasında kurulacak hükümetin bu süreci devam ettireceği Ankara'da yapılan değerlendirmeler arasında.
- ❑ Türkiye ile Almanya arasında son dönemde artan temaslarda gündeme gelen en önemli konulardan biri Türk Hava Kuvvetleri'nin gereksinim duyduğu 40 adet Eurofighter savaş uçağının satışıydı.
- ❑ Türkiye, 40 adet yeni üretim Eurofighter satın almak istiyor. Ancak yapılacak görüşmelerde mevcut Eurofighter jetlerden belli bir sayıda tedarik edilmesinin de mümkün olduğu kaydediliyor.
- ❑ Bunların mevcut konsorsiyum ülkelerinin filolarından ikinci el alınabileceği belirtiliyor.

Donald Trump'ın kabine adayları

- ABD'de 5 Kasım'da yapılan başkanlık seçimlerinde ABD'nin 47. Başkanı seçilen Donald Trump, dışişleri, savunma, adalet ve iç güvenlik gibi önemli bakanlıkların yanı sıra, yakın ekibinde yer alacak isimleri açıklamaya devam ediyor. (Grafik: Murat Usubali/AA)

Donald Trump'ın kabine adayları

ABD başkanlık seçimlerini kazanan Donald Trump, kabinesini oluşturma çalışmalarına devam ediyor. Trump'ın kabinesinde yer alacak isimler, Senato onayının ardından görevlerine başlayabilecek

ABD'nin 47. Başkanı
Donald Trump

Dışişleri Bakanlığı
Marco Rubio
İran ve Çin konularında "şahin" tavrı ve İsrail yanlısı görüşleriyle bilinen senator

Savunma Bakanlığı
Pete Hegseth
Eski asker ve televizyon yorumcusu
Irak ve Afganistan'da farklı dönemlerde görev yaptı

Adalet Bakanlığı
Matt Gaetz
Florida'dan Kongre üyesi

İç Güvenlik Bakanlığı
Kristi Noem
South Dakota Valisi

İçişleri Bakanlığı
Doug Burgum
North Dakota Valisi

CIA Direktörlüğü
John Ratcliffe
Eski Ulusal İstihbarat Direktörü

Ulusal İstihbarat Direktörlüğü
Tulsi Gabbard
Uzun yıllar Demokrat Parti'de görev yaptı. Eski Kongre üyesi

Beyaz Saray Özel Kalem Müdürlüğü
Susie Wiles
Trump'ın seçim kampanya menajerlerinden

BM Daimi Temsilciliği
Elise Stefanik
Temsilciler Meclisi üyesi

Hükümet Verimliliği Bakanlığı
Elon Musk,
İş insanı

Vivek Ramaswamy
Girişimci

Orta Doğu Özel Temsilciliği
Steven Witkoff
Emlak zengini

15.11.2024

Enflasyon ve Fed

- ❑ Geçtiğimiz hafta, ABD merkez bankası referans politika faizini çeyrek puan düşürerek %4,25 ile %4,75'lik yeni bir hedef aralığına indirmeyi seçti.
- ❑ Yetkililer, yılın son toplantısı için Aralık ayında bir araya gelecek ve üst üste üçüncü kez indirim yapma yolunda görünüyorlar.
- ❑ Powell Perşembe günü yaptığı açıklamada, "Politik duruşumuzda uygun bir yeniden ayarlamayla ekonomideki ve işgücü piyasasındaki gücün korunabileceğinden ve enflasyonun sürdürülebilir bir şekilde yüzde 2'ye düşebileceğinden eminiz" dedi.
- ❑ Yetkililer, hem ekonominin temeldeki gücü hem de kalan fiyat baskılarının kalıcılığı göz önüne alındığında, faiz oranlarının düşürülmesine yönelik kademeli bir yaklaşımı daha geniş bir şekilde onayladılar.
- ❑ Çarşamba günü yayınlanan son tüketici fiyat endeksi raporu, Fed'in %2'sine doğru olan yolun ne kadar dengesiz olmaya devam edeceğinin altını çizdi.
- ❑ Powell, Perşembe günü, genel düşüş eğiliminin "hala bozulmamış" olduğunu söylese de bunun "beklediklerinden daha fazla yukarı yönlü bir artış" olduğunu belirtti.
- ❑ Fed Governörü Adriana Kugler, veriler gerektiriyorsa merkez bankasının faiz indirimlerinin hızını daha da yavaşlatmayı değerlendirebileceğini söyledi.
- ❑ Kugler, Uruguay'daki bir etkinlikte, "İlerlemeyi durduracak veya enflasyonu yeniden hızlandıracak herhangi bir risk ortaya çıkarsa, politika faizi kesintilerimizi duraklatmak uygun olacaktır," dedi. "Ancak işgücü piyasası aniden yavaşlarsa, politika faizini kademeli olarak düşürmeye devam etmek uygun olacaktır.
- ❑ "Ekonomistler, başkan seçilen Donald Trump'ın gümrük vergileri ve sınır dışı etme gibi ekonomik önerilerinin enflasyonist baskıların yeniden alevlenmesine neden olabileceği konusunda uyardı.

Çin ekonomisinde canlandırma tedbirleri

- ❑ Ulusal İstatistik Bürosu (UİB), Ekim 2024 ve yılın ilk 10 ayına ait sanayi üretimi, perakende satışlar, sabit sermaye yatırımları ve işsizlik rakamlarından oluşan veri setini açıkladı.
- ❑ Tüketimin ölçüsü kabul edilen perakende satışlar ise ekimde yıllık yüzde 4,8 artarak eylüldeki yüzde 3,2'lik yükselişin üzerinde performans sergiledi. İç talepteki artış şubat ayından bu yana en yüksek seviyeye çıktı.
- ❑ Ekim ayı ekonomik verileri, tüketimde toparlanmaya işaret ederken, gayrimenkul yatırımlarındaki süregelen düşüşün ekonomik büyüme üzerindeki negatif etkisi devam etti.
- ❑ Yıllık cirosu 20 milyon yuanın (yaklaşık 2,74 milyon dolar) üzerindeki sanayi işletmelerinin üretim çıktılarının hesaplandığı sanayi üretimi, ekimde yıllık bazda yüzde 5,3 artarak eylüldeki 5,4'lük artışın altında kalsa da artış ivmesini sürdürdü.
- ❑ Altyapı, taşınmazlar, makine ve donanım harcamalarını içeren sabit sermaye yatırımları, 10 ayda yıllık yüzde 3,4 artarak 9 aydaki artış oranını korudu.
- ❑ Hükümet ve ekonomi yönetiminden sorumlu kurumlar yıllık büyüme hedefinin gerisinde seyreden büyümeyi canlandırmak üzere son haftalarda bazı tedbirleri açıklamıştı.
- ❑ Çin Merkez Bankası (PBoC), Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC), Konut ve Kentsel-Kırsal Kalkınma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı düşüşteki gayrimenkul sektörünü canlandırmaya, yerel yönetimlerin borç problemlerini ve finansman sorunları çözmeye, tüketici ve yatırımcı güvenini artırmaya yönelik aşamalı politika adımlarını açıklamıştı.
- ❑ Canlandırma tedbirlerinin ekonomiye somut etkileri ise yeni görülmeye başlanıyor. İmalat sanayinde ekonomik aktivitenin, ekimde 5 ay aradan sonra ilk kez genişleme seyrine girdiği bildirilmişti. UİB verilerine göre, imalat sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), ekimde 0,3 puan artarak 50,1'e yükselmişti.

Enflasyon beklentisi yükseldi!

- TCMB, reel ve finansal sektör temsilcileri ile profesyonellerden oluşan 68 katılımcıyla gerçekleştirdiği kasım ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'ni yayınladı.
- Buna göre, geçen ay yüzde 1,96 olan kasım ayı TÜFE artışı beklentisi, bu anket döneminde yüzde 2,01'e çıktı. Cari yıl sonu TÜFE artışı beklentisi de yüzde 43,11'den yüzde 44,81'e yükseldi.
- TÜFE'de artış beklentisi 12 ay sonrası için yüzde 27,44'ten yüzde 27,20 gerilerken, 24 ay sonrası için yüzde 18,08'den yüzde 18,33'e çıktı.
- Katılımcıların yıl sonu dolar/TL beklentisi 36,6347'den 35,7205'e düşerken, 12 ay sonrası dolar/TL beklentisi ise 42,7340'tan 42,7475'e çıktı.
- Bir önceki anket döneminde 20,2 milyar dolar olan yıl sonu cari işlemler açığı beklentisi, bu dönemde 14,1 milyar dolara indi. Gelecek yıl için cari işlemler açığı beklentisi de 19,8 milyar dolara geriledi.

Piyasa Katılımcıları Anketi Toplu Sonuçları (*)

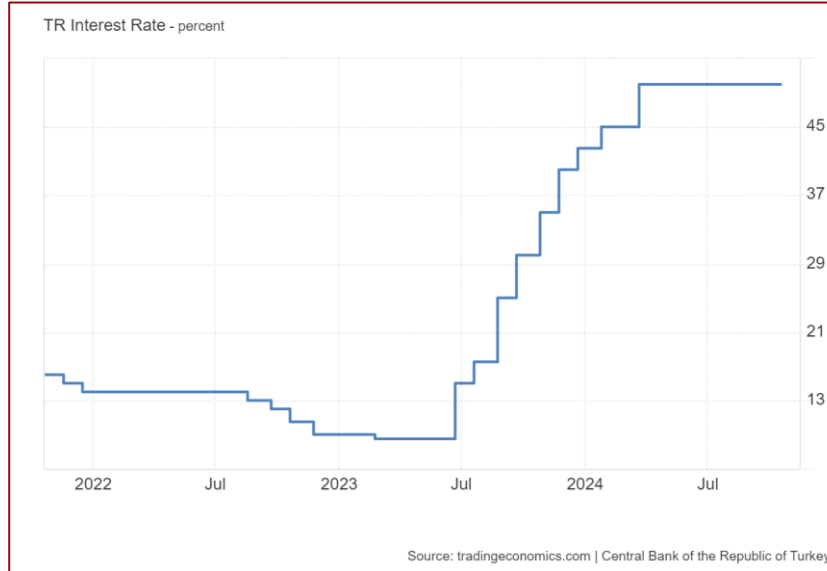
	Aylık Enflasyon			Yıllık Enflasyon				
	Cari Ay	1 Ay Sonrası	2 Ay Sonrası	Cari Yıl Sonu (Ocak - Aralık)	12 Ay Sonrası	Gelecek Yıl Sonu (Ocak - Aralık)	24 Ay Sonrası	5 Yıl Sonrası
Tüketici enflasyonu beklentiniz nedir? (%)	2,01	1,67	3,74	44,81	27,20	26,22	18,33	11,13
Bankalararası döviz piyasası ABD Dolar kuru beklentiniz nedir? (TL)						Cari Ay Sonu 34,7455	Cari Yıl Sonu 35,7205	12 Ay Sonrası 42,7475
Yıllık cari işlemler dengesi beklentiniz nedir? ((+) Fazla, (-) Açık) (Milyar ABD Doları)						Cari Yıl (Ocak-Aralık) -14,1	Gelecek Yıl (Ocak-Aralık) -19,8	
Yıllık GSYH büyüme beklentiniz nedir? ((+) Büyüme, (-) Küçülme) (%)						Cari Yıl (Ocak-Aralık) 3,1	Gelecek Yıl (Ocak-Aralık) 3,2	
BIST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan gecelik faiz oranı beklentiniz nedir? (%)							Cari Ay Sonu 50,00	
TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı beklentiniz nedir? (%)					Cari Ay Sonu 50,00	3 Ay Sonrası 45,38	12 Ay Sonrası 30,84	24 Ay Sonrası 21,07

AB'den kötümser tablo!

- ❑ AB Komisyonunun "Avrupa Ekonomik Tahminleri 2024 Sonbahar" raporu yayımlandı.
- ❑ "Olumsuz bir ortamda yavaş toparlanma" başlıklı raporda, AB ekonomisinin 2024'te yüzde 0,9, 2025'te yüzde 1,5, 2026'da yüzde 1,8, Avro Bölgesi ekonomisinin ise 2024'te yüzde 0,8, 2025'te yüzde 1,3 ve 2026'da yüzde 1,6 büyüyeceği öngörüldü.
- ❑ AB Komisyonunun bir önceki "ilkbahar" raporunda ise AB'nin 2024'te yüzde 1, 2025'te yüzde 1,6, Avro Bölgesi'nin 2024'te yüzde 0,8, 2025'te yüzde 1,4 büyüyeceği tahmin edilmişti.
- ❑ Son raporla, AB'nin 2024 ve 2025 büyüme tahminleri yüzde 0,1 oranında aşağı yönlü revize edildi. Avro Bölgesi'nin büyüme tahmini 2024 için sabit tutulurken, 2025 için yüzde 0,1 düşürüldü.
- ❑ Raporda, bu yıl Almanya'nın yüzde 0,1, Avusturya'nın yüzde 0,6, Finlandiya'nın yüzde 0,3, İrlanda'nın yüzde 0,5 ve Estonya'nın yüzde 1 küçüleceği, Fransa'nın yüzde 1,1, İtalya'nın yüzde 0,7, İspanya'nın yüzde 3 büyüyeceği tahmin edildi.
- ❑ Raporda, enflasyonun bu yıl AB'de yüzde 2,6, Avro Bölgesi'nde yüzde 2,4 olması beklendiği, 2025'te enflasyon oranının AB'de yüzde 2,4, Avro Bölgesi'nde yüzde 2,1 seviyesine ineceği, 2026 'da ise AB'de yüzde 2, Avro Bölgesi'nde yüzde 1,9'a gerileyeceği tahmin edildi.
- ❑ Raporda, belirsizlik ve risklerin arttığına dikkat çekilerek, Rusya-Ukrayna Savaşı ve Orta Doğu'daki artan çatışmaların jeopolitik ve enerji güvenliğine yönelik riskleri körüklediği kaydedildi.
- ❑ ABD'nin seçilmiş başkanı Donald Trump'ın ticaret politikalarının da risk unsuru olduğuna işaret edilen raporda, "Ticaret ortakları tarafından korumacı önlemlerde daha fazla artış, küresel ticareti altüst edebilir ve AB'nin oldukça açık ekonomisini olumsuz etkileyebilir." ifadesi kullanıldı.
- ❑ Raporda, AB içinde üretim sektöründeki politika belirsizliği ve yapısal zorlukların rekabet gücünde daha fazla kayba yol açabileceği, bunun büyüme ve iş gücü piyasasını olumsuz etkileyebileceği bildirildi.
- ❑ Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerin de yapıldığı raporda, "Sıkı politika duruşunun iç talebi etkilemeye devam etmesi bekleniyor." ifadesi kullanıldı.
- ❑ Yüksek belirsizlik ortamına rağmen dezenflasyon ve ekonomik dengelenmenin süreceğine işaret edilen raporda, "Türk ekonomisi şimdiye kadar çok yüksek jeopolitik riskleri ve belirsizliği iyi idare etti." ifadesi yer aldı.
- ❑ Raporda, Türkiye ekonomisinin 2024'te yüzde 3, 2025'te yüzde 3,2, 2026'da yüzde 4 büyüyeceği öngörüldü.

PPK Beklenti Anketi Sonuçları

- ❑ AA Finans'ın TCMB'nin 21 Kasım Perşembe günü yapılacak Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısına yönelik beklenti anketi, 10 ekonomistin katılımıyla sonuçlandı.
- ❑ Anket sonuçlarına göre, ekonomistlerin tamamı politika faizinin yüzde 50'de sabit bırakılacağını öngörüyor.
- ❑ Ekonomistlerin yıl sonu politika faizi beklentilerinin ortalaması ise yüzde 49,10 olarak hesaplandı.
- ❑ Yıl sonuna ilişkin beklentilerini paylaşan ekonomistlerden 6'sı yıl sonunda politika faizinin yüzde 50, 1'i yüzde 48,5 ve 3'ü yüzde 47,5 olacağını öngördü.
- ❑ Geçen ay gerçekleştirilen PPK toplantısında politika faizi yüzde 50'de sabit bırakılmıştı.

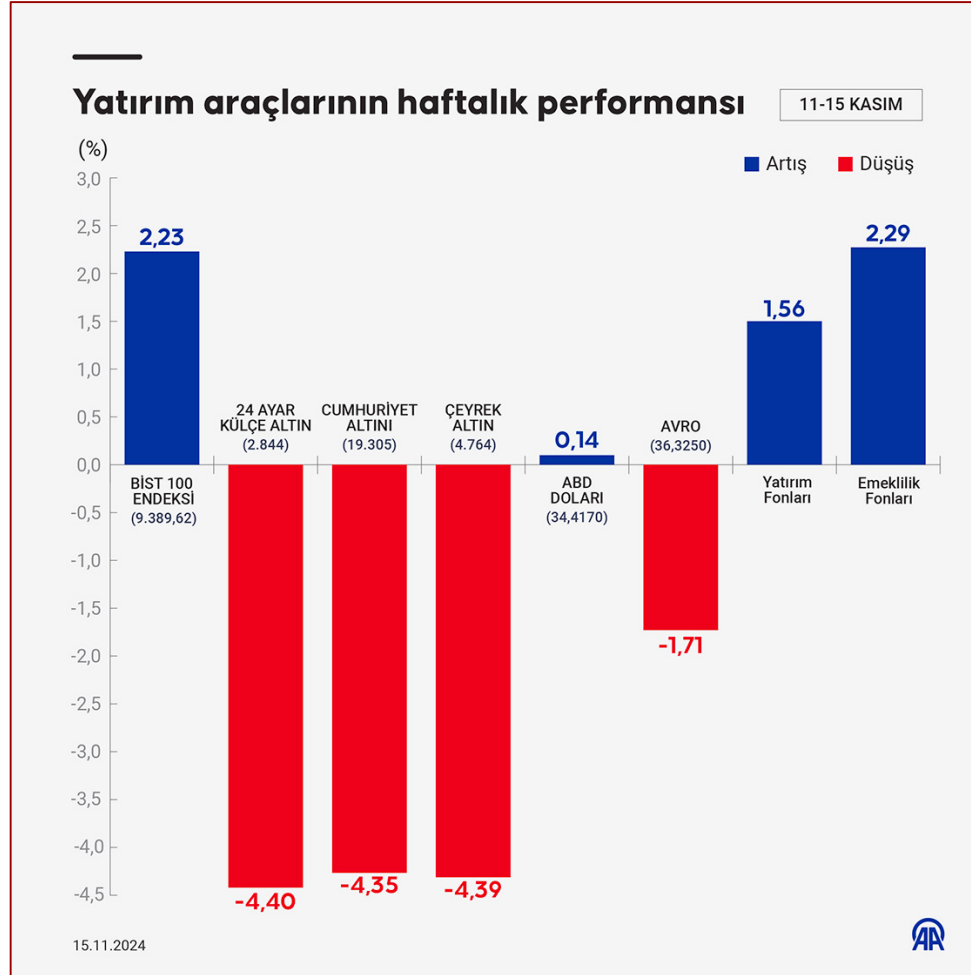

IEA: Küresel petrol talebi yavaşladı

- ❑ Birol, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de devam eden Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı (COP29) kapsamında düzenlenen oturumda konuştu.
- ❑ COP29'da şebekeler ve pil depolama yatırımlarında hedef belirlenmesi için yapılan çağırılı desteklediklerini vurgulayan Birol, "Bu yıl bir rekor kırıldı. 670 gigavat yenilenebilir enerji kapasitesi küresel şebekeye eklendi. Bu devasa bir büyüme ve daha önce böylesini görmemiştik." diye konuştu.
- ❑ Söz konusu gelişmenin "iyi bir haber" olduğuna işaret eden Birol, "Bunun yaklaşık 5 katı kadar yenilenebilir enerji kapasitesi de küresel şebekeye eklenmeye hazır ancak küresel şebeke kapasitesi bunun için yeterli değil." dedi.
- ❑ Yenilenebilir enerjinin önemli ve temiz bir kaynak olduğunun altını çizen Birol, "Ancak yine de 7 gün 24 saat bizimle olmamaları gibi bir zorlukla karşı karşıyayız. Bu yüzden onları pillerle depolamamız, hidroelektrik üretmemiz, farklı şekillerde kullanmamız gerekiyor ki onları çok daha fazla ve çok daha verimli kullanabilelim. Bu nedenle, bir depolama hedefi olması çok mantıklı olurdu." değerlendirmesini yaptı.
- ❑ Birol, petrol piyasalarındaki gelişmeler hakkında ise şunları kaydetti:
- ❑ "Küresel petrol talebi zayıflıyor. Bunu bir süredir söylüyoruz ve bu esas olarak Çin'in ekonomik büyümesinin yavaşlaması ve elektrikli otomobillerin dünya çapında artan nüfuzundan kaynaklanıyor."
- ❑ Geçen yıl küresel petrol talebinin günlük 2 milyon varil seviyesinde gerçekleştiğini ifade eden Birol, sözlerini, "Bu yıl küresel petrol talebi günde 1 milyon varilin altında olacak. Gelecek yıl da küresel petrol talebinin günde 1 milyon varil civarında olmasını bekliyoruz." diye tamamladı.

Bu hafta yatırım araçlarının performansı

- Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetleri haftalık bazda ortalama yüzde 2,23, dolar/TL ise yüzde 0,14 artarken, altının gram fiyatı yüzde 4,40, avro/TL yüzde 1,71 geriledi.

Haftadan kalanlar

- ❑ Cari işlemler hesabı eylülde 2 milyar 988 milyon dolar fazla verdi. Böylelikle, cari denge 3 yıl sonra ilk kez üst üste 4'üncü ayda da fazla vermiş oldu. Daha önce cari hesap, 2021 yılı Temmuz-Ekim döneminde 4 ay üst üste fazla vermişti.
- ❑ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, bu yıl ekim ayına kadar 100 bin 500 iş yerinin denetlendiğini, 17 bin 284 kayıt dışı çalışan, 67 bin 398 sahte sigortalı tespit edildiğini ve idari para cezası uygulandığını açıkladı.
- ❑ ABD'de Trump'ın seçim zaferi sonrasında, Fed'in faiz indirim hızının yavaşlayacağı endişeleri ons altın fiyatını aşağı çekmeye devam etti.
- ❑ Türkiye genelinde banka ve kredi kartlarıyla yapılan işlem tutarı ekim ayında 1 trilyon 254 milyar 972,3 milyon lira olarak gerçekleşti.
- ❑ TÜİK verilerine göre, Türkiye'de ekim ayında konut satışları artmaya devam etti. Geçen yılın aynı ayına göre yüzde 76,1 artışla 165 bin 138 konut satışı gerçekleşti.
- ❑ Lider kripto para birimi, Trump rüzgarıyla rekor üstüne rekor kırmaya devam etti. 2024 yılına 40 bin dolar civarında başlayan Bitcoin, 89 bin doları, kripto piyasası 3 trilyon doları aştı.
- ❑ Fitch Ratings'in yeni raporuna göre, Türk bankaları son not artırımının ardından iyileşen beklentilerle karşı karşıya ve azalan yakın vadeli makroekonomik ve finansal istikrar riskleri, finansman baskılarının azalmasına ve yatırımcı güveninin yenilenmesine neden oluyor.
- ❑ Türkiye'den yurtdışına giden doğrudan yatırımlarda, gayrimenkulün sürüklediği yüksek çıkış eğilimi sürüyor. Sadece eylül ayında, 149 milyon doları gayrimenkul alımı olmak üzere yurt dışına giden doğrudan yatırım 236 milyon dolar olurken, gelen yatırım 434 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.
- ❑ Kartlı ödemelerin sadece yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar üzerinden yapılması uygulaması devreye alındı.
- ❑ Türkiye'de kuş gribi vakaları yeniden gündemde. Son olarak Rusya, Konya'dan kümes hayvanı eti ve yenilebilir yumurta ithalatına geçici kısıtlamalar getirdi.
- ❑ Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, 2024 yılı Ekim ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 955,5 milyar TL, bütçe gelirleri 769,2 milyar TL ve bütçe açığı 186,3 milyar TL olarak gerçekleşti. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 819,3 milyar TL ve faiz dışı açık ise 50,1 milyar TL oldu.
- ❑ İTO Başkanı Şekib Avdagiç, enflasyonla mücadelede sadece iç talebin baskılanmasının yeterli olmayacağına dikkat çekerek, "Potansiyel enflasyonist etkisi yüksek alanlarda üretimi destekleyecek finansal mekanizmaları da harekete geçirmeliyiz. Buna paralel olarak verimlilik artırıcı teşvik ve destekleri de günün koşullarına göre yeniden tasarlamalıyız" dedi.